

21.september Svetový deň Alzheimerovej choroby

Alzheimerova choroba je progresívne degeneratívne ochorenie mozgu, ktoré sa prejavuje postupnou stratou pamäti a rozumu v takej miere, že to ovplyvňuje každodenný život jedinca. Alzheimerova choroba je najčastejšou príčinou demencie. Demencia je všeobecný výraz na označenie straty pamäti a rozumových schopností.

Na túto chorobu neexistuje jedna príčina. Pri jej vzniku hrá úlohu dedičnosť a faktory životného prostredia. V mozgu sa vytvárajú nánosy chorobne zmenenej bielkoviny, následkom čoho postupne dochádza k zániku mozgových buniek a k stenčovaniu mozgovej kôry.

Najviac postihuje starších ľudí, ale ako včasný typ sa môže začať po 40 roku. Vo veku nad 65 rokov postihuje asi 10% ľudí vo veku nad 85 rokov asi 50% ľudí. Častejšie sa vyskytuje u žien. Odhaduje sa, že na svete ňou trpí asi 20 miliónov ľudí. Na Slovensku je postihnutých asi 50 000 ľudí.

Aké sú prvé príznaky?

- strata krátkodobej pamäti (zhoršuje sa fungovanie v denných aktivitách, v súkromí i zamestnaní) i staropamäti (chorý napríklad zabudne, že má vnúča),
- ťažkosti s vykonávaním predtým známych činností (varenie, telefonovanie),
- ťažkosti s rečou (zabúdanie slov a ich nahradzovanie neprimeranými výrazmi, čím vznikajú nezrozumiteľné vety),
- dezorientácia v čase a mieste (stratí sa na vlastnej ulici, nevie kde je, netrafí domov, nevie ktorý je rok, mesiac či deň),
- problémy s abstraktným myslením (nepochopí zložitejšie inštrukcie, nevie napríklad, vyplniť poukážku, či šek ani po vysvetlení),
- umiestnenie predmetov na nesprávne miesto (vloží žehličku do chladničky),
- zmeny nálady a správania, rýchle striedania nálad bez zjavnej príčiny,
- zmeny osobnosti (podozrievavosť, strach) a povahových vlastností,
- strata iniciatívy (chorí sú pasívni, treba ich do činnosti neustále pobádať).

Rizikové faktory Alzheimerovej choroby:

- ženské pohlavie,
- pozitívna rodinná anamnéza (výskyt ochorenia v rodine – rodič, brat, sestra),
- vek (výskyt stúpa s vekom),
- genetická záťaž,
- úrazy hlavy (najmä spojené so stratou vedomia),

- vzdelanie (ľudia s nižším vzdelaním majú zvýšené riziko rozvoja ochorenia),
- vysoký krvný tlak,
- zvýšená hladina cholesterolu,
- poruchy prekrvenia mozgu, tzv. „mozgová skleróza“ (ako urýchľovače nástupu príznakov ochorenia).

Zdroj:

<https://www.dusevnezdravie.sk/alzheimer/>

www.alzheimer.sk